

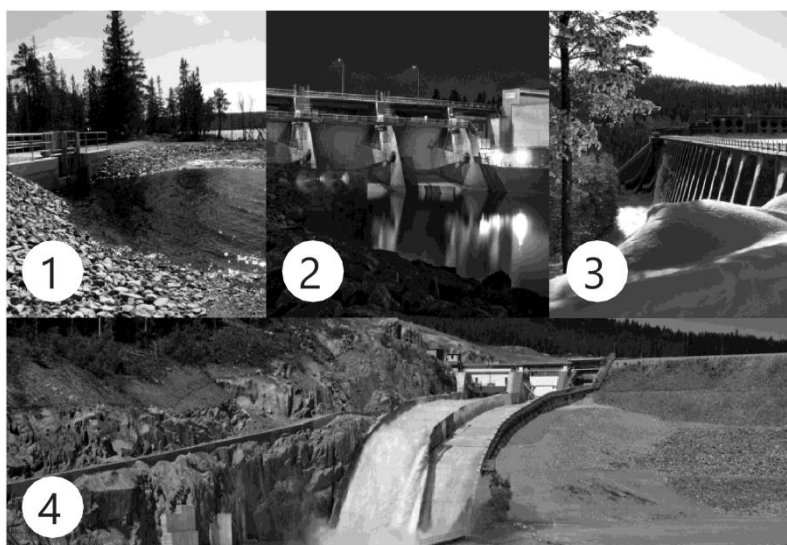

RIDAS – Energiföretagens riktlinjer för dammsäkerhet

Tillämpningsvägledning Kapitel 2

Säkerhetsledning – checklista med referenser till RIDAS

Reviderad September 2024

Omslagsbilder:

1: Övre Rottensjön, Österdalälven. Foto: Vattenregleringsföretagen

2: Boden, Luleälven. Foto: Vattenfall

3: Ramsele, Faxälven. Foto: Uniper

4: Höljes, Klarälven. Foto: Fortum

© Energiföretagen Sverige – Swedenergy AB

101 53 Stockholm, Sweden

www.energiforetagen.se

Revisionsförteckning

I tabellen nedan listas ändringar och kompletteringar jämfört med Utgåva 1, September 2019. Redaktionella justeringar noteras ej.

Avsnitt	Ändring/Komplettering
Avsnitt 0 och referenser	Hänvisningar till aktuella referenser, RIDAS huvuddokument (referens 1) och Svenska kraftnäts vägledning (referens 3).

Innehållsförteckning

Säkerhetsledning – checklista med referenser till RIDAS.....	3
0 Övergripande styrning, dokumentation och informationshantering.....	3
1 Organisation, arbetsuppgifter, ansvarsområden och kompetenskrav.....	4
2 Identifiering och bedömning av faror för allvarliga olyckor.....	4
3 Drift, tillståndskontroll och underhåll.....	5
4 Hantering av förändringar.....	5
5 Planering för nödsituationer.....	6
6 Revision och översyn.....	6
Referenser	7

Säkerhetsledning - checklista med referenser till RIDAS

RIDAS 2022 [1] ansluter till Svenska kraftnäts "Checklista – Säkerhetsledningssystem och rutiner för egenkontroll av dammsäkerhet" [2]. Denna kompletteras med en mer utvecklad vägledning [3].

För medlemsföretag med dammar i dammsäkerhetsklass A, B eller C ställs krav på framtagande och tillämpning av ett säkerhetsledningssystem. Tillämpningsvägledningen gäller främst för dessa medlemsföretag. I tillämpningsvägledningen har checklistan inkluderats och referenser till aktuella kapitel och avsnitt i RIDAS givits i syfte att ge vägledning och stöd i utveckling av säkerhetsledningssystem för aktuella medlemsföretag.

Checklistan inleds med rutiner för övergripande styrning av dammsäkerhetsarbetet (punkt 0) och följer därefter strukturen i 5 § dammsäkerhetsförordningen om säkerhetsledningssystem och rutiner för egenkontroll (punkt 1-6).

Säkerhetsledningssystemet ska omfatta de metoder, rutiner och instruktioner som med hänsyn till dammsäkerheten behöver fastställas och tillämpas i fråga om punkterna i checklistan.

Checklistan är aktuell att tillämpa även i samband med genomförande av RIDAS-revision enligt Kapitel 11.

0 ÖVERGRIPANDE STYRNING, DOKUMENTATION OCH INFORMATIONSHANTERING

Punkt	Övergripande styrning, dokumentation och informationshantering	Avsnitt i RIDAS huvuddokument [1]
0.1	Att säkra ledningens (organisatoriskt ansvarigas) kännedom om lagstadgade dammsäkerhetskrav	2.2 – sista stycket
0.2	Att fastställa policy, mål och handlingsprinciper för dammsäkerhet samt utse en person i verksamhetsutövarens organisation som har det operativa ansvaret för implementeringen	2.1 2.2 – sista stycket 5.1.2
0.3	Att etablera kontaktvägar för rapporteringar, underrättelser och annan kommunikation med myndigheter, t.ex. vid fara, driftstörningar, årlig dammsäkerhetsrapport mm.	6 – 5:e stycket 6.3 – 1:a stycket 7 – 4:e stycket
0.4	Att samla in, lagra och kunna söka och tillgängliggöra dokumentation avseende > Regelverk och styrande dokument, bl.a. tillstånd och andra myndighetsbeslut > Anläggningsdata, ritningar mm > Egenkontroll, utredningar, rapporter mm.	2.2 – 7 & 11:e stycket 4.1 6.1 6.2

1 ORGANISATION, ARBETSUPPGIFTER, ANSVARSOMRÅDEN OCH KOMPETENSKRAV

Punkt	Organisation, arbetsuppgifter, ansvarsområden och kompetenskrav	Avsnitt i RIDAS huvuddokument [1]
1.1	Dokumenterad organisation och beskrivningar med definierade arbets-uppgifter, ansvarsområden och kompetenskrav för den personal (egen och inhyrd) på alla nivåer i organisationen som deltar i arbetet med dammsäkerhet	5.1 5.2
1.2	Att identifiera och tillgodose utbildningsbehov för de som arbetar med dammsäkerhet och beredskap för dammhaveri	4.3 – 4:e stycket 5.2 7.4 – 5:e stycket
1.3	Att ställa relevanta kompetenskrav vid köp av tjänster, exempelvis för egenkontroll, beredskap, projekt mm.	5.2

2 IDENTIFIERING OCH BEDÖMNING AV FAROR FÖR ALLVARLIGA OLYCKOR

Punkt	Identifiering och bedömning av faror för allvarliga olyckor	Avsnitt i RIDAS huvuddokument [1]
2.1	Verksamhetsövergripande analys av risker och sårbarheter avseende dammsäkerhet	2.2 – 8:e stycket
2.2	Identifiering av inre och yttre faror (inkl. antagonistiska handlingar) och scenarier som vid normala och onormala driftsituationer kan leda till nödsituationer och eventuellt utvecklas till dammhaveri, samt bedömning av sådana faror och scenarier (s.k. hot- och felmodsanalys)	4.3 4.4 4.5
2.3	Utredning av konsekvenser av identifierade haveriscenarier inklusive underlag för klassificering	3.1
2.4	Teknisk analys av dammanläggningar (konstruktionsberäkningar, jämförelse med aktuella dimensioneringskrav etc.)	4.1 4.2 4.3 4.4
2.5	Samlad säkerhetsbedömning för dammanläggningar (helhetsbedömning minst en gång per tio år, däremellan löpande översyn med hänsyn till förändringar)	4.5

3 DRIFT, TILLSTÅNDSKONTROLL OCH UNDERHÅLL

Punkt	Drift, tillståndskontroll och underhåll	Avsnitt i RIDAS huvuddokument [1]
3.1	Rutiner för den operativa driften av dammanläggningen för såväl normala som onormala förhållanden	7.1 7.2
3.2	Program för underhållsinsatser inklusive tillståndskontroll	4.6 8.2 8.3
3.3	Instruktioner, utrustning och åtgärder för drift och underhåll inklusive tillståndskontroll	6.1 6.2 7.1 8.3
3.4	Mätdatainsamling, hantering och utvärdering	7.2 8.3.4
3.5	Prioritering och åtgärd av identifierade avvikelser	4.5 4.6

4 HANTERING AV FÖRÄNDRINGAR

Punkt	Hantering av förändringar	Avsnitt i RIDAS huvuddokument [1]
4.1	Förvärv, avyttring och avveckling av dammanläggningar	2.2 – 10:e stycket
4.2	Ändringar i klassificering av dammar	2.2 – 10:e stycket 3.1 – 4:e stycket
4.3	Nybyggnad och ändringar i dammanläggningar	9 10
4.4	Organisatoriska och personella förändringar	2.2 – 10:e stycket 5.1

5 PLANERING FÖR NÖDSITUATIONER

Punkt	Planering för nödsituationer	Avsnitt i RIDAS huvuddokument [1]
5.1	Åtgärder som ska vidtas vid upptäckt av förhållanden som innebär fara för dammhaveri eller inträffat dammhaveri	7.3
5.2	Larmning och information till berörda samhällsfunktioner och dammägare	7.4
5.3	Varning av människor som är i fara vid ett dammhaveri	7.4
5.4	Testning av rutiner och utrustning samt övning av organisationen	7.4
5.5	Samverkan med kommuners organisation för räddningstjänst, andra aktörer inom samhällets krisberedskap och berörda dammägare	7.4

6 REVISION OCH ÖVERSYN

Punkt	Revision och översyn	Avsnitt i RIDAS huvuddokument [1]
6.1	Löpande uppföljning av verksamheten	11.1
6.2	Tillvaratagande av erfarenheter från uppföljning av verksamheten, inträffade händelser, genomförda övningar mm.	11.2
6.3	Revision och översyn av säkerhetsledningssystemets effektivitet och lämplighet, granskning av måluppfyllnad och vid behov genomförande av korrigeringar och förbättringar	11.3 11.4
6.4	Säkerställa att verksamhetens ledning (organisatoriskt ansvariga) har aktuell information om dammsäkerheten och beslutar om erforderliga åtgärder	11.5
6.5	Dokumentation av ledningens genomgång	11.5

Referenser

- [1] Energiföretagen Sverige, "RIDAS - Energiföretagens riktlinjer för dammsäkerhet," Energiföretagen Sverige, Stockholm, Reviderad 2022.
- [2] Svenska kraftnät, "Checklista - Säkerhetsledningssystem och rutiner för egenkontroll av dammsäkerhet," Svenska kraftnät, 2018/1212, 2018.
- [3] Svenska kraftnät, "Säkerhetsledningssystem, rutiner för egenkontroll och helhetsbedömning - En vägledning från Affärsverket svenska kraftnät jml. 5-7 § förordningen (2014:214) om dammsäkerhet," Svenska kraftnät, 2023/4093, Version 1.2, 2023.

